

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ & ΑΣΥΛΟΥ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ & ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ
ΘΕΜΑΤΩΝ

Αγ. Ιωάννης Ρέντη, 10 Ιανουαρίου 2025
ΑΠ: 6598

Δ/ση: Λ. Θηβών 196-198, Άγιος Ιωάννης Ρέντη,
ΤΚ 18233
Πληροφορίες: Β. Λαμπίρη
Τηλ.: 213.212.8691
Email: dpt.lpa@migration.gov.gr

ΠΡΟΣ: Την ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και Αιτήσεων Κατάθεσης Εγγράφων

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ : Όπως πίνακας αποδεκτών

Θ Έ Μ Α : Κοινοβουλευτικός Έλεγχος
ΣΧΕΤΙΚΑ : Η υπ' αριθμ. Πρωτ. 2352/19.12.2024 Ερώτηση

Σε απάντηση της ανωτέρω σχετικής Ερώτησης που κατέθεσαν βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς – Προοδευτική Συμμαχία, με θέμα: «*Υλοποίηση των συστάσεων του ΟΗΕ για τα ατομικά και πολιτικά Δικαιώματα*» και κατά το μέρος αυτής που αφορά σε θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, σας γνωρίζω τα εξής:

Κατά την εξέταση της Ελλάδας από τον ΟΗΕ στο πλαίσιο εφαρμογής του Συμφώνου για τα Πολιτικά και Ατομικά Δικαιώματα (Γενεύη, 21-22 Οκτωβρίου 2024), υπό το συντονισμό του Υπουργείου Εξωτερικών, η Ελλάδα εκπροσωπήθηκε από τα Υπουργεία Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας, Εσωτερικών, Παιδείας Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, Υγείας, Προστασίας του Πολίτη, Δικαιοσύνης, Μετανάστευσης και Ασύλου, Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, καθώς και την Προεδρία της Κυβέρνησης. Επικεφαλής της ελληνικής αντιπροσωπείας ήταν η Γενική Γραμματέας Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, ενώ συμμετείχε στην αξιολόγηση και ο Μόνιμος Αντιπρόσωπος της Ελλάδας στον ΟΗΕ.

Εκπρόσωποι του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου συμμετείχαν ενόψει της εξέτασης της Ελλάδας, τόσο στις εργασίες προετοιμασίας για τα σημεία ενδιαφέροντος ΥΜΑ, όσο και στην διαδικασία της εξέτασης.

Κατά τη διάρκεια της εξέτασης, η αρμόδια Επιτροπή του ΟΗΕ αναγνώρισε την πρόοδο που έχει επιτύχει η Ελλάδα στους τομείς μετανάστευσης και ασύλου, θέτοντας επιμέρους ερωτήματα για την τρέχουσα κατάσταση (συνθήκες υποδοχής, διαδικασίες ασύλου, προστασία ασυνόδευτων ανηλίκων, Μητρώο ΜΚΟ). Από πλευράς του Υπουργείου μας, υπογραμμίστηκε ότι η Ελλάδα έχει στόχο τη διαρκή βελτίωση των υπόψη πολιτικών, ανταποκρινόμενη τόσο σε ανάγκες που συνεχώς μεταβάλλονται από εξωτερικούς παράγοντες, όσο και σε υποχρεώσεις που καθορίζονται από το διεθνές και ευρωπαϊκό δίκαιο. Έγινε, επίσης, αναφορά στην παροχή υλικών συνθηκών υποδοχής στις υφιστάμενες δομές υποδοχής, στη βελτίωση των διαδικασιών ασύλου (μείωση χρόνου εξέτασης αιτήσεων, δυνατότητα προσφυγής σε ανεξάρτητες επιτροπές, κ.), στην εφαρμογή του θεσμού Επιτροπείας για ασυνόδευτα ανήλικα, στην ανάγκη ασφαλούς πλαισίου λειτουργίας ΜΚΟ που δραστηριοποιούνται στη μετανάστευση και το άσυλο, στην ενίσχυση συνεργασίας τους με αρμόδιες αρχές, καθώς και σε

πρωτοβουλίες του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου για απλοποίηση διαδικασιών και ενίσχυση διαλόγου με οργανώσεις κοινωνίας των πολιτών.

Ειδικότερα, αναφορικά με το αίτημα της Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ για *"Βελτίωση των συνθηκών κράτησης και διασφάλιση ότι οι αιτούντες άσυλο, οι πρόσφυγες και οι μετανάστες αντιμετωπίζονται με αξιοπρέπεια και ανθρωπιά σε όλους τους χώρους στέρησης της ελευθερίας"*, σημειώνεται ότι, κατά το δεύτερο στάδιο των διαδικασιών υποδοχής και ταυτοποίησης, αυτό της «Υπαγωγής», οι πολίτες τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς που εισέρχονται στο Κέντρο Υποδοχής και Ταυτοποίησης (ΚΥΤ) ή στην Κλειστή Ελεγχόμενη Δομή (ΚΕΔ) τελούν σε καθεστώς περιορισμού της ελευθερίας τους εντός του Κέντρου, με απόφαση του Διοικητή του, η οποία εκδίδεται εντός πέντε (5) ημερών από την είσοδό τους. Εφόσον με την παρέλευση του πενήμερου δεν έχουν ολοκληρωθεί οι ως άνω διαδικασίες, ο Διοικητής του ΚΥΤ/ΚΕΔ μπορεί, να αποφασίζει την παράταση του περιορισμού της ελευθερίας των ανωτέρω προσώπων έως την ολοκλήρωση των διαδικασιών αυτών, για επιπλέον διάστημα που δεν υπερβαίνει συνολικά τις είκοσι πέντε (25) ημέρες από την είσοδο στο Κέντρο Υποδοχής και Ταυτοποίησης ή την Κλειστή Ελεγχόμενη Δομή.

Στο πλαίσιο αυτό λαμβάνεται ειδική μέριμνα για τα πρόσωπα που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες και ειδικότερα για τους ασυνόδευτους ανηλίκους. Ο περιορισμός της ελευθερίας συνεπάγεται την απαγόρευση εξόδου από το Κέντρο Υποδοχής και Ταυτοποίησης ή την Κλειστή Ελεγχόμενη Δομή και την παραμονή στους χώρους τους, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας τους. Κατ' εξαίρεση και για σοβαρούς λόγους υγείας του παραμένοντος στο Κέντρο Υποδοχής και Ταυτοποίησης ή την Κλειστή Ελεγχόμενη Δομή ή μέλους της οικογένειάς του, ο Διοικητής δύναται να χορηγήσει άδεια προσωρινής εξόδου από τις παραπάνω εγκαταστάσεις. Η απόφαση παράτασης του περιορισμού της ελευθερίας για τις ανάγκες της ολοκλήρωσης των διαδικασιών υποδοχής και ταυτοποίησης κατά τους όρους της περίπτωσης αυτής περιέχει πραγματική και νομική αιτιολόγηση και είναι έγγραφη.

Ο πολίτης τρίτης χώρας ή ανιθαγενής που τελεί υπό περιορισμό της ελευθερίας του, παράλληλα με τα δικαιώματα που έχει σύμφωνα με τον Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας [ν. 2690/1999, (Α' 45)], μπορεί να προβάλει και αντιρρήσεις κατά της απόφασης παράτασης του περιορισμού της ελευθερίας του ενώπιον του Προέδρου ή του υπό αυτού οριζόμενου Πρωτοδίκη του Διοικητικού Πρωτοδικείου, στην περιφέρεια του οποίου λειτουργεί το Κέντρο Υποδοχής και Ταυτοποίησης ή η Κλειστή Ελεγχόμενη Δομή.

Καθόλη τη διάρκεια του ως άνω αναφερόμενου περιορισμού το Υπουργείο μεριμνά, μεταξύ άλλων, ώστε οι πολίτες τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς να λαμβάνουν υλικές συνθήκες υποδοχής, να τελούν υπό αξιοπρεπείς συνθήκες διαβίωσης, να διατηρούν την οικογενειακή τους ενότητα, να έχουν πρόσβαση σε επείγουσα υγειονομική περίθαλψη και κάθε απαραίτητη θεραπευτική αγωγή ή ψυχοκοινωνική στήριξη, να τυγχάνουν, εφόσον ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες, της κατάλληλης κατά περίπτωση μεταχείρισης και να ενημερώνονται επαρκώς για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους. Επίσης, να έχουν πρόσβαση σε καθοδήγηση και νομική συμβουλή και συνδρομή σχετικά με την κατάστασή τους, να διατηρούν επαφή με φορείς και οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών που δραστηριοποιούνται στον τομέα της μετανάστευσης και των δικαιωμάτων του ανθρώπου και παρέχουν νομική ή κοινωνική συνδρομή, να ασκούν το δικαίωμα επικοινωνίας τους με συγγενείς και οικεία πρόσωπα.

Αναφορικά με το ζήτημα της εμπορίας ανθρώπων (human trafficking) και σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία του Εθνικού Μηχανισμού Αναφοράς για την Προστασία των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων, τα περισσότερα θύματα εκμετάλλευσης που καταγράφονται στην Ελλάδα προέρχονται από τον προσφυγικό πληθυσμό, με τα ασυνόδευτα παιδιά να διατρέχουν το μεγαλύτερο κίνδυνο εκμετάλλευσης και στοχοποίησης από τους traffickers.

Το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου, στο πλαίσιο της πρόληψης και της προστασίας θυμάτων βασανιστηρίων, έμφυλης βίας και εμπορίας ανθρώπων, έχει δρομολογήσει τη σύσταση ειδικού Τμήματος για την προστασία Θυμάτων Εμπορίας ανθρώπων και Βίας.

Επιπρόσθετα, για την ολοκληρωμένη προστασία των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων, με πρωτοβουλία της Υφυπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου, έχει δρομολογηθεί η σύσταση ειδικής Διεπιστημονικής Ομάδας Εργασίας στο Υπουργείο, η οποία θα αποτελείται από εκπροσώπους συναρμόδιων φορέων και εμπειρογνώμονες σε θέματα εμπορίας ανθρώπων. Η εν θέματι Ομάδα Εργασίας θα εισφέρει σε πολλαπλά επίπεδα, ενισχύοντας τα δικαιώματα των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων και βελτιώνοντας τον συντονισμό των συναρμόδιων φορέων μέσω παραδοτέων όπως α) την εκτίμηση της τρέχουσας κατάστασης και των καταγραφόμενων τάσεων του φαινομένου και διαμόρφωση προτάσεων για νομοθετικές αλλαγές εν όψει της ενσωμάτωσης των τροποποιήσεων της οδηγίας 2011/36/ΕΕ (νέα Οδηγία ΕΕ 2024/1712) και βελτίωση της εφαρμογής του ισχύοντος νομικού πλαισίου, με ιδιαίτερη έμφαση στη διάπραξη του εγκλήματος με τη χρήση των νέων τεχνολογιών (online/tech-facilitated exploitation) και την αυξητική τάση της καταναγκαστικής εργασίας και β) τη συνεισφορά και επισκόπηση του υπό διαμόρφωση νέου Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Καταπολέμηση της Εμπορίας Ανθρώπων.

Τέλος, υπογραμμίζεται ότι στο κείμενο των Συστάσεων που εξέδωσε η αρμόδια Επιτροπή του ΟΗΕ (28.11.24), καταγράφεται η πρόοδος της χώρας που έχει επιτευχθεί και η συνεχής προσπάθεια για βελτίωση των πολιτικών μετανάστευσης και ασύλου, ιδίως στον τομέα προστασίας των ασυνόδευτων ανηλίκων. Ειδικότερα, στις θετικές εξελίξεις αναφέρονται η θέσπιση του ν.4960/2022 (Α'145) για το εθνικό σύστημα Επιτροπείας και το πλαίσιο φιλοξενίας ασυνόδευτων ανηλίκων, η υιοθέτηση (2022) εθνικής Στρατηγικής για την προστασία ασυνόδευτων ανηλίκων, η θέση σε εφαρμογή (2021), Εθνικού Μηχανισμού Έκτακτης Ανταπόκρισης, ο οποίος αποτελεί ένα εξειδικευμένο σύστημα προστασίας και εντοπισμού που βραβεύτηκε το 2023 από το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Πρόληψης του Εγκλήματος (EUCPN), και η σύσταση (2020) Ειδικής Γραμματείας για την προστασία ασυνόδευτων ανηλίκων. Επίσης, στον τομέα της νόμιμης μετανάστευσης, στα θετικά σημεία περιλαμβάνεται η θεσμοθέτηση διάταξης (άρθ.193, ν.5078/2023, Α' 211), για χορήγηση νέου τύπου άδειας διαμονής για εργασία σε πολίτες τρίτων χωρών που διέμεναν στη χώρα χωρίς άδεια διαμονής, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ:

1. Βουλευτή κα Ακρίτα Έλενα, Βουλή των Ελλήνων
2. Βουλευτή κα Βέττα Καλλιόπη, Βουλή των Ελλήνων
3. Βουλευτή κ. Γαβρίλο Γεώργιο, Βουλή των Ελλήνων
4. Βουλευτή κα Δούρου Ειρήνη, Βουλή των Ελλήνων
5. Βουλευτή κ. Ζαμπάρα Μιλτιάδη (Μίλτο), Βουλή των Ελλήνων
6. Βουλευτή κ. Καλαματιανό Διονύση, Βουλή των Ελλήνων
7. Βουλευτή κ. Μεϊκόπουλο Αλέξανδρο, Βουλή των Ελλήνων
8. Βουλευτή κ. Μπάρκα Κωνσταντίνο, Βουλή των Ελλήνων
9. Βουλευτή κα Νοτοπούλου Αικατερίνη (Κατερίνα), Βουλή των Ελλήνων
10. Βουλευτή κ. Παπαηλιού Γεώργιο, Βουλή των Ελλήνων
11. Βουλευτή κα Τσαπανίδου Παρθένα (Πόπη), Βουλή των Ελλήνων
12. Βουλευτή κ. Ψυχογιό Γεώργιο, Βουλή των Ελλήνων

13. Υπουργείο Εσωτερικών
14. Υπουργείο Εξωτερικών
15. Υπουργείο Εθνικής Άμυνας
16. Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη
17. Υπουργείο Δικαιοσύνης
18. Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής
19. Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού
20. Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ :

1. Γραφείο Υφυπουργού
2. Γραφείο Υπηρεσιακής Γραμματέως
3. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Υποδοχής Αιτούντων Άσυλο
4. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας
5. Υπηρεσία Συντονισμού
6. Δ/ση Νομικής Υποστήριξης Ασύλου και Υποδοχής
7. Δ/ση Ευρωπαϊκής και Διεθνούς Συνεργασίας
8. Γραφείο Επικοινωνίας και Ενημέρωσης